

konk. ř. č. 337/1914 ř. z.) nepatří všechny náklady spojené s udržováním a správou podstaty a s jejím obhospodařováním, nýbrž jen ty, které jsou k dobru oddělným věřitelům. To plyne ze zásady obsažené v § 11, odst. odst. 1, konk. ř., podle něhož nejsou konkursem dotčena práva na oddělené uspokojení. Jsou proto pohledávkami za zvláštní konkursní podstatou jen takové náklady správy zvláštní podstaty, pokud by je musili oddělní věřitelé sami vynaložiti k uplatnění oddělných práv. Tomu tak v souzeném případě není, neboť výsledek odpůrčího sporu konkursního správce neměl na právo na oddělené uspokojení z výtěžku domu čp. 237 v L. vlivu, poněvadž by oddělní věřitelé mohli své právo uplatniti, i kdyby byla zůstala nemovitost v knihovním vlastnictví Anny V. Nejde proto o náklady, které by byli musili oddělní věřitelé vynaložiti k uplatnění oddělných práv, a nebyly proto ani útraty knihovního převodu učiněny v zájmu oddělných věřitelů. Poukazuje-li dovolací rekurent k vyvrácení tohoto názoru na Komentář Neumannův k exekučnímu řádu z roku 1928, str. 676, tedy přehlíží, že tam o odpůrčím sporu není řeči a že se tam neřeší ani otázka, zda náklady knihovního převodu správcem konkursní podstaty vydobytého vlastnictví k nemovitosti jsou pohledávkou za zvláštní podstatou. Rozhodnutí č. 13410 a 14310 Sb. n. s. se na souzený případ nehodí, neboť v prvním rozhodnutí šlo o útraty za převoz a uschování movitých věcí, což se stalo i v zájmu oddělných věřitelů, aby movité věci nebyly poškozeny aneb aby nebyly dražebnímu řízení dokonce odňaty. V druhém rozhodnutí nebyla řešena otázka, které útraty spojené se správou podstaty jsou pohledávkami za zvláštní podstatou, nýbrž bylo tam vysloveno jen všeobecně, že i útratové pohledávky správce konkursní podstaty, které s exekučním prodejem a rozvrhem výtěžku zvláštní podstaty nesouvisí, mohou býti pohledávkami za zvláštní podstatou. Konečně jest poukázati i na § 46, odst. 3, konk. ř., podle něhož se v pochybnosti má za to, že se pohledávky za podstatou vztahují na podstatu společnou.

Čís. 15955.

Rozsudek o odpůrčí žalobě působí proti věřiteli, který nabyl zástavního práva po poznámce odpůrčí žaloby, třeba v pořadí poznámky pořadí zapsané před poznámkou odpůrčí žaloby.

(Rozh. ze dne 22. března 1937, R I 317/37.)

Srv. rozh. č. 2989, 4046, 4794, 7274 Sb. n. s.

Při rozvrhu nejvyššího podání podal Dr. C. odpor proti přihlášce Antonie Ž-ové, tvrdě, že jeho pohledávka předchází před pohledávkou Antonie Ž-ové, ježto vázne v pořadí poznámky k zajištění pohledávky pod C 8, tedy před poznámkou odpůrčí žaloby Antonie Ž-ové (C 10), takže předchází eventuálnímu nároku Ž-ové. Prv ý s o u d přikázal z nejvyššího podání příslušnou částku Dr. C-ovi a teprve zbytek nej-

vyššího podání na částečnou úhradu pohledávky Antonie Ž-ové. D ů v o d y: Antonie Ž-ová hájí názor, že z rozsudku ze dne 30. listopadu 1933 jest patrné, že proti jejímu nároku na placení výživného byly vklad práva vlastnického na Marii J-ovou, vlastníci prodávané nemovitosti, a vklad práva spoluužívání pro Antonína Ž-a prohlášeny pravoplatně za neúčinné. Vklad práva zástavního za pohledávku Dr. C-a se stal dávno po poznámce pořadí, takže uvedený rozsudek působí následkem dřívější odpůrčí žaloby také proti němu (§ 21 odp. ř.). Tomuto názoru však nelze přisvědčiti. Jest sice pravda, že poznámkou pořadí nenabývá věřitel zástavního práva, nýbrž jen práva na poznamenané pořadí; žádal-li však věřitel pak včas (§ 55 knih. zák.) za vklad zástavního práva, nabývá ho v pořadí poznámky. To v souzeném případě znamená, že pohledávka Dr. C-a vázne pod C 9, t. j. před poznámkou odpůrčí žaloby C 10 a zápis C 11 jest jenom formální provedení k nabytí zástavního práva v pořadí C 9. Poněvadž Dr. C. nabyl zástavního práva před poznámkou odpůrčí žaloby, nemůže rozsudek vydaný k odpůrčí žalobě působiti proti němu (§ 21, odst. 2, odp. ř.). Pohledávka Dr. C-a byla proto přikázána v pořadí C 9. R e k u r s n í s o u d přikázal Antonii Ž-ové celý zbytek nejvyššího podání, takže Dr. C. vyšel se svou pohledávkou na prázdno. D ů v o d y: Neodpovídá skutečnosti, že Dr. C. nabyl zástavního práva před poznámkou odpůrčí žaloby, ježto k poznámce odpůrčí došlo dne 19. července 1933 (C 10) a k vkladu práva zástavního ve prospěch Dr. C-a dne 22. září 1933 (C 11). Je pravda, že poznámce odpůrčí žaloby předchází poznámka pořadí ze dne 15. července 1933 (C 8) a že podle §§ 55 a 56 knih. zák. přísluší včas podanému vkladu práva zástavního pořadí poznamenané, nikoli však i tehda, dojde-li k poznámce odpůrčí žaloby před vkladem práva zástavního podle § 56 knih. zák. a potomnímu vkladu zástavnímu právu odporovatele na základě úspěšného výsledku sporu odpůrčího, jako tomu je v tomto případě. Účelem poznámky pořadí jest, aby nějakému zápisu, za který v budoucnosti bude žádáno, bylo zajištěno pořadí. Účelem poznámky odpůrčí žaloby je nejen, aby se třetím osobám zahájený odpůrčí spor stal patrný, ale aby se též odporovateli zajistil výsledek jeho procesního úspěchu i proti třetím osobám, které po poznámce odpůrčí žaloby nabyly knihovních práv na věci nebo na právu, které jsou předmětem odporu (§ 21, odst. 2, odp. ř.). Poznámka pořadí je jedním ze způsobů, kterým je provedena zásada přednosti, ale není ve svých účincích neomezená. Je omezena nejen časem (§ 55 knih. zák.), ale také důsledky § 21 odp. ř., jehož účelem je, aby odpůrčí nárok byl proveditelný. Proto nabyla-li po poznámce odpůrčí žaloby třetí osoba na nemovitosti zástavní právo — i když poznámce odpůrčí žaloby předcházela poznámka pořadí — také předchází odporovatel po úspěšném odporu toto odporovatelovo zástavní právo v pořadí poznámky odpůrčí žaloby před zástavním právem třetí osoby. Vždyť k vzniku zástavního práva v poznamenaném pořadí je třeba dvou náležitostí: a) poznámky pořadí, b) žádost o vklad práva ve lhůtě § 55 knih. zák. Poznámkou pořadí, jak správně uvádí první soud, se získává jen právo na poznamenané pořadí a zástavní právo vzniká v tomto pořadí jen povolením

vkladu. Dojde-li však v době mezi poznámkou pořadí a dobou podání žádosti o zápis práva k poznámce odpůrčí žaloby, nemůže býti přece tato poznámka odpůrčí bez právního významu. Má právní význam v tom, že omezuje (staví) možnost vzniku zástavního práva v poznamenaném pořadí do doby rozhodnutí o odporovatelném nároku. V případě odporovatelova neúspěchu odpadne omezení odporovatelnosti a v případě úspěchu znemožní vznik zástavního práva v poznamenaném pořadí. Poněvadž první soud však vycházel z nesprávného právního názoru a přikázal částku z nejvyššího podání úspěšnému odporovateli v pořadí za věřitelem, který vůči němu nárok na poznamenání pořadí neměl, učinil tak neprávem.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Právní názor rekursního soudu o účinku poznámky pořadí ve smyslu § 53 knih. zák. shoduje se se stálým rozhodováním nejvyššího soudu (srv. rozh. 2989, 4046, 4794, 7274 a j. Sb. n. s.) a nejsou vývody dovolacího rekursu s to, aby vyvrátily správnost tohoto názoru. Jestliže má poznámka pořadí jen účinek formální, nezakládajíc právo, pro něž byla určena, nelze zápis tohoto práva posuzovati tak, jak by se byl stal již v době poznámky pořadí. Nevzniklo tedy zástavní právo stěžovatelovo dne 15. července 1933, nýbrž teprve dne 22. září 1933, kdy už byla v knize pozemkové poznamenána odpůrčí žaloba Antonie Ž-ové o neúčinnost postupu polovice nemovitosti, na kterou byla nyní vedena exekuce nucenou dražbou, vůči jejímu nároku na výživné proti postu-piteli Antonínu Ž-ovi. Také poměr této poznámky odpůrčí žaloby k nároku stěžovatelovu řeší rekursní soud správně a není jeho názor vyvrácen vývody dovolacího rekursu. Tvzení, že pohledávka stěžovatelova vznikla již dávno před tím, než v poznámkové knize byla zapsána jak poznámka pořadí, tak poznámka žaloby odpůrčí, nemá podkladu ve spisech a nelze hleděti k těmto vývodům, kterými při rozvrhovém roku nebyl odpor stěžovatelův odůvodněn.

Čís. 15956.

Vrácení stavební zálohy, složené členem stavebního družstva pod podmínkou, že v určité lhůtě dostane v družstevním domě byt, která nebyla splněna z příčin, tkvících mimo osobu člena družstva (dům nebyl vůbec postaven).

Předpis stanov, že vrácení vkladu lze požadovati jen po jeho předchozí výpovědi, se týká jen případů, kdy členu družstva byl byt skutečně ve smluvené nebo přiměřené lhůtě k užívání poskytnut.

(Rozh. ze dne 22. března 1937, Rv I 604/35.)

Srv. rozh. č. 15425 Sb. n. s.

Proti žalobě na vrácení stavební zálohy namítlo žalované družstvo mimo jiné, že se zažalovaná stavební záloha stala nevypověditelnou podle §§ 84, 85 stanov, poněvadž bylo již se stavbou domu započato.